

A Székelyföld folyóirat csíkszeredai székhelyén pénteken délelőtt 11 órakor adják át az idei Bálint András-emlékdíjat a székelyudvarhelyi Aves-média vezetőjének, **Szabó Attilának**. A pályafutása során több díjazott dokumentumfilmet és televíziós riportot elkészítő 37 éves újságíróval beszélgettünk.

Az Aves Media székhelye a város központjában van. Az irodához vezető folyosón madarak képei és más természetfotók, néhai [Szeley-Szabó László](#) munkái. Szabó Attila (Doki) mind az Aves-médiát, mind pedig első kameráját néhai apósától kapta, akárcsak a felbecsülhetetlen értékű archívumot.

Beszukultek a lehetőségek

Aztán „rendszer váltás” volt Magyarországon a közmédia szempontjából 2010-11-ben – ezt azért mondom, mert az azt megelőző két évben annyira magunkra voltunk hagyva mi, határon túli magyar televíziósok, hogy teljesen nullszaldóval dolgoztunk, szinte lehetetlen volt filmekkel foglalkozni. Alig dolgoztunk két évig a közszolgálati tévéknek, aztán a Fidesz hatalomra kerülésével ez megváltozott. Másfél év múlva kialakult egy biztonságos rendszer, havi normánk van, ami azonban csak a cég költségeit fedezi, ezért nekünk is érdekünk többet dolgozni.

2015 márciusa, a magyar közmédia teljes átalakítása után ez mennyire változott meg?

Nekem a legszimpatikusabb időszak eddig az átalakításig volt. Ezzel az történt, hogy beszűkültek a lehetőségeink – jó, hogy ebbe a nagy hírfolyamba bármi belefér, de nagyon gyakori az élő bejelentkezés, amihez nekünk nincs kapacitásunk pillanatnyilag, és ez az a műfaj, ami beszűkíti az alkotás lehetőségét. Annak örülnénk, ha legalább egy Kárpát-medencei napi magazinműsort újraindítanának, ahová lehetne 3-4 perces filmeket készíteni. Ezekkel már fesztiválokra is lehet járni, mert nemcsak a pillanatban van értékük.

A napi, heti, havi munkavégzésed hogy néz ki?

Az idődet az események alakítják, nem te osztod be. Vannak olyan periódusok, amikor alig van munkánk, majd erre rájön egy olyan hullám, amikor két-három hónapon keresztül naponta egyszerre hat helyre kell menni. Ha le lehetne osztani, egész jó lenne.

Szüleid foglalkozása orvos és gyógyszerész, így semmi közük nincs a médiához, ám a felmenőid között ott van nagyapád testvére, Szabó Gyula, a huszadik század második felének egyik legjelentősebb erdélyi magyar írója. Gyermek- illetve tinédzserkorodban jött-e olyan késztetés, hogy írsz? Azért kérdezem, mert a tévés munka alapja is az írás.

Az írással kezdődik minden, legyen az film vagy riport. Nekünk „szerencsénk” volt azzal, hogy a Ceaușescu-korszakban nőttünk fel, mert nem volt tévé, rajzfilm, satöbbi, így rengeteget olvastunk, az ifjúsági regényeket rojtosra olvasva adtuk kölcsön egymásnak. Számomra egy szórakozás volt az olvasás – a nagyanyám által adott tökmagot egész télen pirítottam, sóztam és mellette olvastam. Nem biztos, hogy az unoka-nagybátyám miatt, de már

ötödikes koromban elkezdtem írni az első regényemet.

Három vagy négy oldalig jutottam el, Bölcs Puska volt a címszereplő Karl May regényeinek oldalvizen. Hatodikos koromban, a rendszerváltás után alapítottunk egy Rikkancs című diákfolyóiratot a Bethlen Gábor Iskolában Szőcs-Gazdi Zoltánnal, Hodgyai Elemérrel és Zsombori Csongorral. Ez két vagy három számot ért meg, ebben folytatásokban próbáltuk

leközölni a regényemet is. Jópofa dolog volt, jó lenne, ha ma bele tudnék nézni. Annyit eladtunk, hogy kijött egy osztálykirándulás belőle. Utána jött a tinédzserkor.

Akkor jött a zenekarosdi, hiszen 1992-től évekig a Kopó Blues Band énekese és szövegírója voltál. Érdekes fejezet volt az az életedben.

Pedig általában [Monyo](#) jött a két-három tőmondatos, rövid ötletekkel. Mostanában is tanácsolom neki, hogy térjen vissza a magyar nyelvhez, mert többet tud üzeni vele, mint azzal, hogy forgatja azt a száz angol szót a számokban. Szerettem verseket is írni, de a dalszöveg valahogy mégsem volt az én műfajom, egyikre sem vagyok büszke.

A korszakra viszont igen. Tizenhárom évesen Monyóval találkoztunk a templomban, mert mindketten unitárosok vagyunk, együtt konfirmáltunk. Én a Bethlen Gáborban jártam citera-körre, s mondtam neki, hogy a Pokolgéptől a *Metál* az észt el tudom játszani citerán. Nagyon kíváncsi lett, innen indult az egész, neki otthon volt egy olyan „gitárja”, amin volt egy drót. Olyan önbizalmunk volt, hogy pár hónapra rá, 1992-ben 14 évesen már felléptünk, s az első koncertünk felvétele is megmaradt.

{youtube}jjazsUm1ZOQ{/youtube}

Onnan jött egy négy-öt év zenélés, s mivel olyan volt a világ, hogy nagyon sok nálunk sokkal rosszabb zenekar volt, sikeresek lettünk. Olyan közönséget tudtunk megmozgatni, hogy ma bármelyik magyarországi sztár megirigyelné. Más volt akkor a világ. Sok negatívumot is adott, hiszen hiányoztam a suliból, nem mentem el magyar országos tantárgyversenyre, mert koncert volt. A tanulásnak itt-ott a rovására ment.

Monyo az egyetlen, aki ebből a csapatból mai napig zenész maradt, abból is él. Érdekes, hogy mai napig megmaradt a kapcsolatokat, sőt a filmjeid egy részének a zenéit ő írta.

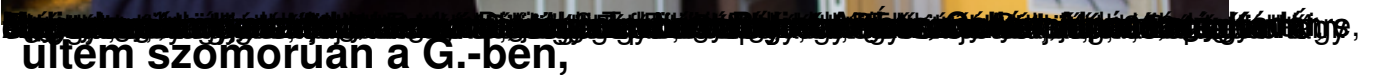
A zenekar tagjai ezt a világot valamilyen szinten vitték tovább, hiszen Monyo céltudatosan nem szállt ki a hajóból, ugyanezt csinálja, le a kalappal előtte. **Széchenyi István** (a ritmusgitáros – szerk. megj.) kiemelkedő újságíró lett Udvarhelyen,

Katona Laci

ból (a basszusgitáros – szerk. megj.) színész lett, ugyanakkor zenekarban is játszik. Én elkanyarodtam a televíziózás irányába, de valójában mindig is alkotni szerettem.

Monyo mellett viszont nem nagyon tudtam alkotni,

ő akkora egyéniség volt már akkor. Jó, a szövegeket én írtam, de az igazi alkotás az a zene volt. Most is a zene az első egy zenekarnál, ritkán van fordítva. A filmnél megtaláltam ezt: írnod kell. Még akkor is, ha olyan filmen dolgozom, mint most, hogy nincs benne narráció.

6 / 9

aztán megszűnt a cég.

Ekkor úgy döntöttünk, hogy Szabi megcsinálja a saját vállalkozását és én is – két napra rá hívott Hegedüs István, a Kárpát Expressz akkori főszerkesztője, hogy szeretné, ha folytatnám a munkát. Körülbelül akkor lett beteg és halt meg apósom, Szeley-Szabó László, 2005 szeptemberében. Sorsszerű történet ez, hiszen „örökölttem” tőle egy kamerát, illetve szakmailag egy másik nagy ajándékot, az archívumát. Maga a kamera nem volt óriási érték, de akkor csúcsmínőség volt. És olyan szimbolikus volt ez az egész.

űzbégekkel, kínaiakkal álltam sorba a tartózkodási engedélyért,

havonta át kellett járnom a szlovák határon útlevélbe „pecsételtetni”, szívtak a határőrök. Abból a világból indultunk ki. Aztán sokkal nagyobb lett az igény a Székelyföldről szóló tévéműsorra is, a munkánkra. Majd néhány évvel ezelőtt kinyílt a lehetőség arra is, hogy filmre pályázzunk az MTVA Médiamecenatúra Programjánál – ezt úgy kell elképzelni, hogy műfajonként elindul kétszáz szinopszis, a végén tizenöten kapnak pénzt. Tavaly két filmre sikerült támogatást kapnom – most az a kérdés, hogy sikerül-e úgy megcsinálni ezeket a filmeket, hogy bennmaradjak ebben a körben, illetve tudok-e olyan témákat találni, amik érdeklődésre tartanak számot.

Amire neked esetenként több hónapod megy rá, az a nézőnek csupán néhány perc. Érzed úgy, hogy néha nem értékeli a munkádat? Nem zavaró?

Nem zavar. Megtanultuk a híradózásban annakidején, hogy sok munka egyetlen percért. Az a lényeg, hogy az információt minél hamarabb és minél pontosabban elvigyük a nézőhöz. Hiányolom a riportműsorokat. Egy-kettő van, de többnyire külsős cégek gyártják – igaz, színvonalasak. De jó volna az, hogy néha rólunk is szóljanak riportok öt percben, ami adott esetben már kisfilmnek számít.

[REDACTED]